

Andreas Mogensen placerer Niels Bohrs Nobelprismedalje i udstillingsmontre. Foto: Jonathan Damslund

ANDREAS MOGENSEN LEVERERER NOBELPRISMEDALJE RETUR

Andreas Mogensen leverede fredag Niels Bohrs Nobelprismedalje retur til Frederiksborg · Nationalhistorisk Museum. Den sagnomspundne medalje landede for nylig med et ubemandet rumskib og ligger nu trygt i en montre ved siden af astronautportrættet af Andreas Mogensen.

Den er lavet i 23 karat guld og betrukket med 24 karat guld. Blevet solgt på velgørenhedsauktion, købt af Carlsbergfondet, bor på Frederiksborg Slot og har været en tur i rummet. Niels Bohrs Nobelprismedalje fra 1922 er nu tilbage på Frederiksborg · Nationalhistorisk Museum, hvor Andreas Mogensen fredag placerede den i en ventende udstillingsmontre og overrakte samlings- og udstillingschef, Mette Houlberg Rung, et certifikat, der bekræfter medaljens ophold på Den Internationale Rumstation ISS.

Medaljen var med i bagagen, da Danmarks første og eneste astronaut, pilot og kommandør, på hhv. Space-X Dragon rumfartøjet og ISS, Andreas Mogensen, i august sidste år tog på mission til ISS. Her medbragte han en række kulturgenstande herunder Niels Bohrs Nobelprismedalje. Genstandene, der i ESA-sprogbrug hedder Public Affairs Objects, eller bare PAO, får via missionen ekstra fokus fra

hele verden, når der fortælles om dem fra Den Internationale Rumstation. Medaljen var dog ikke med hjem, da Andreas Mogensen returnerede til jorden, og derfor heller ikke på plads i sin montre, da Andreas Mogensen d. 4. maj kunne afsløre det astronautportræt, der blev malet af ham til Danmarks Nationale Portrætgalleri på Frederiksborg under Huginn-missionen. I stedet rejste Nobelprismedaljen retur med et ubemandet rumfartøj og er altså først nu en del af udstillingen med Danmarks første astronautportræt.

Niels Bohrs Nobelprismedalje blev, til stor begejstring for deltagerne, under et inflight-call på Huginn-missionen, fremvist for 2023-Nobelprisvinderne i fysik og kemi. Optagelser fra opkaldet viser, hvordan Andreas Mogensen "slipper Nobelprismedaljen løs" og lader den svæve inde på Rumstationen for derefter at indfange den igen.

Mette Houlberg Rung understreger det symbolske i, at netop Niels Bohrs Nobelprismedalje har været på rummission:

"Niels Bohr gjorde banebrydende opdagelser indenfor atomteori. Der ligger en utrolig stor symbolik i at netop den kulturgjenstand var med i rummet. Det er en hyldest til Niels Bohr mere end 100 år efter hans opdagelser, og at det er en dansker, Andreas Mogensen, der medbragte den, sender nærmest symbolikken i kredsløb," siger hun. *"Sammen med malede portrætter og buste af videnskabsfolk er Niels Bohrs Nobelprismedalje på Frederiksborg med til at fortælle om danskeres store videnskabelige opdagelser gennem tiden. Det er dejligt, at den nu er sikkert tilbage på museet."*

Nobelprismedaljen indgår i udstillingen 'Danmarks første astronautportræt' sammen med astronautportrættet og skitser, billeder og video fra kunstner Maria Wandels arbejdsproces.

Fakta om Niels Bohrs Nobelpris. Udlånt af Frederiksborg til Andreas Mogensen / Huginn-missionen

- Niels Bohr modtog i 1922 Nobelprisen i fysik for sit arbejde inden for atomteorien
- Den fysiske Nobelprismedalje består af 23 karat guld betrukket med 24 karat guld
- Medaljen er udført af Erik Lindberg
- I 1940 donerede Bohr sin Nobelprismedalje til Finlandshjælpens auktion til fordel for den nødlidende civilbefolkning i Finland under Vinterkrigen. Carlsbergfondet bevilligede 5.000 DKK til indkøb af Bohrs Nobelprismedalje på auktionen og skænkede den til Det Nationalhistoriske Museum på Frederiksborg – i øvrigt sammen med August Kroghs Nobelprismedalje
- På Frederiksborg findes, ud over August Krogh og Niels Bohrs Nobelprismedaler, medaljer og ordener fra forskellige historiske perioder
- Niels Bohr har som en af de få borgerlige danskere modtaget Elefantordenen. Hans elefantridderskjold kan ses i De Kongelige Danske Ridderordeners Kapel i Frederiksborg Slotskirke
- For Nobelprisens præmiesum købte Niels Bohr i 1924 en sommerbolig i Tisvilde
- I anledning af 100 året for Niels Bohrs tildeling af Nobelprisen, handlede *Historiedysten*, museets uofficielle mesterskaber for skoleelever om viden inden for historie, i 2022 om danske videnskabsfolk
- Forud for Huginn-missionen blev Frederiksborg anmodet om at udlåne medaljen til missionen i rummet

- Niels Bohr gjorde banebrydende opdagelser indenfor atomteori. Der ligger en utrolig stor symbolik i at sende netop den kulturgenstand med ud i rummet. Det er en hyldest til Niels Bohr 100 år efter hans opdagelser, og at det er en dansker, Andreas Mogensen, der medbringer den, sender nærmest symbolikken i kredsløb (se citat Mette Houlberg Rung).

Niels Bohr og Carlsbergfondet

- Carlsbergfondet ydede fra den første bevilling i 1911 og frem til Niels Bohrs død i 1962 betydelige midler til Bohr selv samt til Niels Bohr Institutet.
- Foruden midler til specielle projekter og udvidelser fik han fra Fondet en fast årlig bevilling til medhjælp og apparatur.
- Carlsbergfondet støtter grundforskning på højt internationalt niveau inden for naturvidenskab, humaniora og samfundsvidenskab. Forskningen skal udføres af danske og udenlandske forskere med stærk tilknytning til dansk forskning. Carlsbergfondet støtter desuden forskningsformidling.
- Yderligere information om Carlsbergfondet og Niels Bohr: [Niels Bohr og Carlsbergfondet | Carlsbergfondet](#)

Om Frederiksborg · Nationalhistorisk Museum

Frederiksborg · Nationalhistorisk Museum fortæller mere end 500 års Danmarkshistorie og rummer Danmarks Nationale Portrætgalleri. Her står besøgende ansigt til ansigt med mennesker, der har formet landets historie. Historiemalerier fortæller om skelsættende begivenheder, og interiører og genstande vidner om samtidens stilarter og de mennesker, der er knyttet til dem. Med skiftende særudstillinger udforsker museet kontinuerligt portrætkunst som genre såvel som Danmarks og Frederiksborg Slots historie.

Siden oprettelsen i 1878 har museet været en afdeling af Carlsbergfondet og haft til huse på Frederiksborg Slot. Slottets imponerende pragtrum og rigt udsmykkede stuer udgør en enestående ramme om den historiske fortælling.

Pressemateriale

Pressemateriale er tilgængeligt på museets [pressesite](#). For yderligere information og interview med Frederiksborg, kontakt kommunikationschef Sara Juel Andersen på mail: sja@dnm.dk / tlf. 29747553.

